

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Hundelgemsesteenweg (Gent, Oost-Vlaanderen)

Projectcode: 2019B382
Februari 2019

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Wouter Van Goidsenhoven

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Ruben Willaert, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2019

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Programma van maatregelen.....	6
1.1	Administratieve gegevens	6
1.2	Synthese	8
1.3	Gemotiveerd advies.....	9
1.4	Conclusie	9
2	Bibliografie.....	10

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).....7

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek. 6

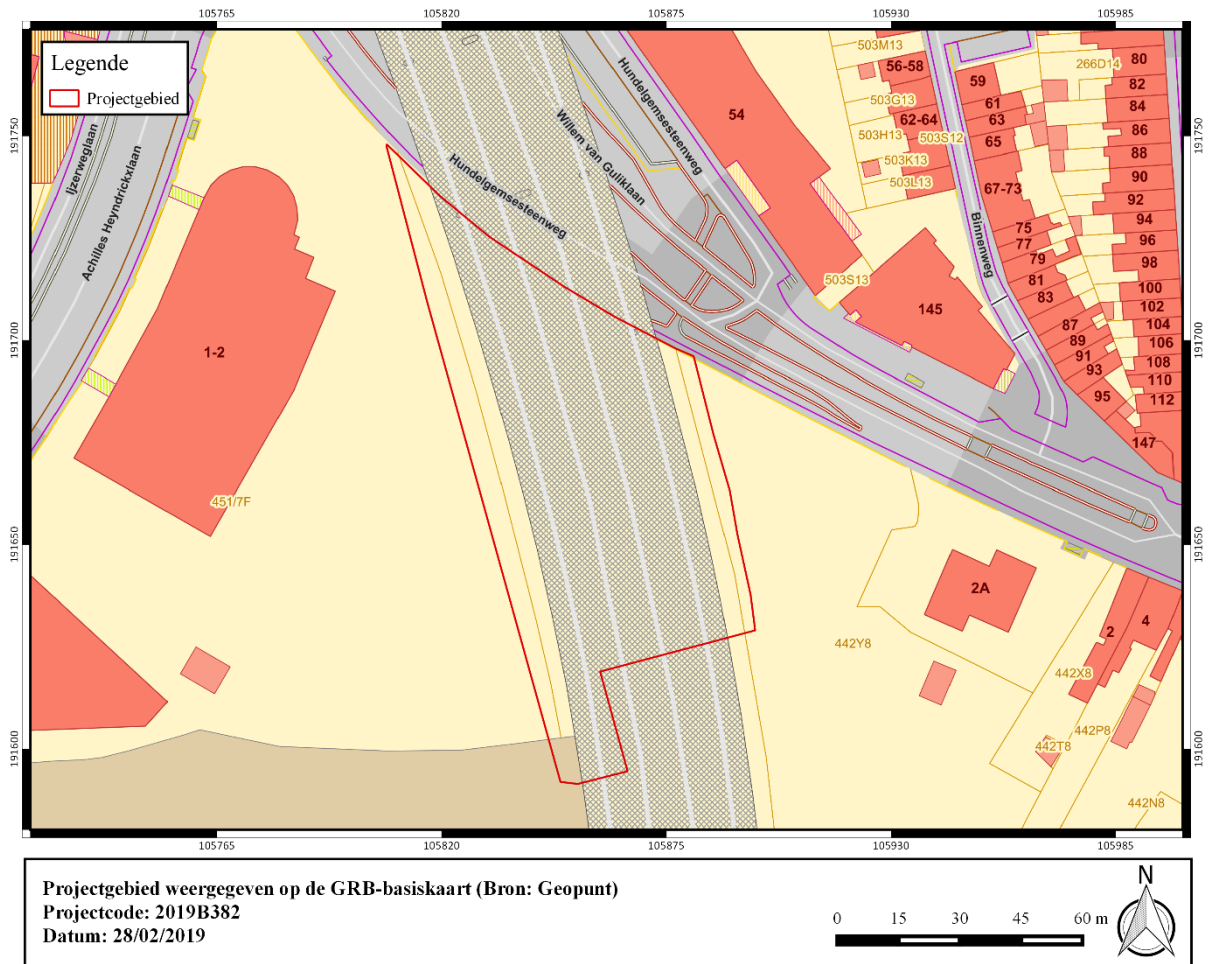
1 Programma van maatregelen

1.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de initiatiefnemer	Farys Stropstraat 1 9000 Gent	
b) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00069	
c) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Ruben Willaert BVBA Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
d) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	Oost-Vlaanderen
	Gemeente	Gent
	Deelgemeente	Ledeberg
	Postcode	9050
	Adres	Hundelgemsesteenweg 9050 Ledeborg
	Toponiem	Hundelgemsesteenweg
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	$X_{\min} = 105806$ $Y_{\min} = 191591$ $X_{\max} = 105896$ $Y_{\max} = 191747$
e) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Ledeberg, Afdeling 20, Sectie A, nr: geen kadastrale gegevens, deels 442y8 en 451/7F Figuur 1	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

1.2 Synthese

De opdrachtgever plant de realisatie van een nieuwe sporthal met bijhorende parkeerplaatsen aan de Hundelgemsesteenweg te Gent. Het onderzoeksgebied is ca. 6185 m² groot en is gedeeltelijk verhard met klinkers in het noorden, het overige deel ligt braak. Het volledige terrein wordt gebruikt als parking en ligt integraal onder het viaduct van de B401.

Gent ligt aan de samenvloeiing van Schelde en Leie, in de zandstreek binnen de Vlaamse Vallei. Het plangebied is gelegen ten zuidoosten van de Blandijnberg, in sterk verstedelijkt gebied. De Quartairgeologische kaart situeert het plangebied in de stroomvlakte van de Schelde en geeft een profielopbouw weer van fluviatiele afzettingen van het Holoceen die rusten op de Pleistocene sequentie. Gelet de stedelijke context geeft de bodemkaart geen informatie omtrent de opbouw of bewaringscondities. Echter werd in het kader van de geplande ontwikkeling reeds een oriënterend bodemonderzoek uitgevoerd in 2017¹. Hierbij werd vastgesteld dat het terrein verstoord is tot op een diepte van 2,5 tot 4m (maximale boordiepte). De boorstaten maken melding van een vermenging met baksteen, stenen en kool- of cokesresten. Slechts in één boring (B3) werd vermoedelijk het natuurlijke sediment opgeboord op een diepte van 2,5m onder het maaiveld². Deze verstoring is ongetwijfeld het gevolg van de aanleg van de B401 waarbij grote funderingen uitgegraven zijn voor de pijlers die het viaduct ondersteunen. Ook de aanwezigheid van een cokesoven in de 19^e eeuw zal een impact gehad hebben op de boorresultaten.

Historische en cartografische bronnen geven duidelijk aan dat het terrein gelegen is ten zuiden van de historische stadskern van Gent, ten zuidwesten van de huidige kern van Ledeborg. De Ferrariskaart situeert het plangebied op de rand van het meersgebied langsheen de Scheldearm. Het terrein is deels in gebruik als akkerland en deels als natte weide. Er kan aangenomen worden dat het terrein vrij was van significante bewoning eind de 18^e eeuw. De 19^e-eeuwse bronnen situeren het plangebied ten zuiden van het kruispunt van de spoorlijn Gent-Kortrijk en Gent-Brussel die beiden halt hielden in het toenmalige treinstation aan de Zuid. De Vandermaelenkaart geeft eveneens deze spoorlijnen weer. Ter hoogte van het onderzoeksgebied is de kaart gearceerd met de vermelding 'Four à Coak'. Er was midden de 19e eeuw aldus een cokesoven gesitueerd ter hoogte van het plangebied. Het oriënterend bodemonderzoek maakt dan ook in elke boring melding van 'kolengruis'. Op de topografische kaart van het Ministerie van Openbare Werken en wederopbouw is de B401 reeds aangegeven. De orthofotosequentie toont op het luchtbeeld van 1971 de constructie van de B401 Deze verbindingsweg werd geopend voor gebruik in 1972. Op jongere luchtbeelden is zichtbaar hoe het braakliggende terrein ten westen van het plangebied wordt ingenomen door de infrastructuur van een autohandel. Verder is weinig tot geen evolutie in het landgebruik zichtbaar rondom het plangebied.

Op of in directe nabijheid van het onderzoeksgebied zijn geen archeologische vindplaatsen gekend. Bij een proefsleuvenonderzoek aan de Toemaatragel, ten zuidwesten van het plangebied, werden enerzijds lithische artefacten gerecupereerd en anderzijds resten aangesneden van laatmiddeleeuwse greppels en grachten (CAI 215113). Verder betreffen gekende op het kaartbeeld van de CAI hoofdzakelijk indicatoren van laatmiddeleeuwse en vroegmoderne hoeves en andere infrastructuur die gekend zijn op basis van historisch-cartografisch onderzoek.

Concreet kan op basis van de waarnemingen van het oriënterend bodemonderzoek, de historische informatie en de huidige toestand van het plangebied redelijkerwijs aangenomen

---

¹ Technisch verslag, PMGEV019003, Hundelgemsesteenweg Ledeborg, pp. 75

² Technisch verslag, PMGEV019003, Hundelgemsesteenweg Ledeborg, p. 33-36

worden dat het bodemarchief binnen de grenzen van het plangebied is verstoord. Deze diepgaande verstoring is ongetwijfeld het gevolg van enerzijds de historisch gedocumenteerde industriële activiteiten en anderzijds van de realisatie van het viaduct van de B401 en het uitgraven van de funderingen voor de pijlers. Verder archeologisch onderzoek, in eender welke vorm, kan op dit terrein niet langer zinvol zijn.

1.3 Gemotiveerd advies

Met betrekking tot de geplande werken aan de Hundelgemsesteenweg te Ledeberg, deelgemeente van Gent, worden geen verdere onderzoeksdaden aanbevolen. Op basis van de waarnemingen van het reeds uitgevoerde oriënterend bodemonderzoek, de cartografische informatie en de huidige toestand van het terrein kan redelijkerwijs aangenomen worden dat het bodemarchief in verregaande mate is verstoord door enerzijds de industriële activiteiten in de 19^e eeuw en anderzijds de aanleg van de B401 begin de jaren '70 van vorige eeuw. De boorstaten van het oriënterend onderzoek indiceren een verstoring tot minimaal 2,5m onder het huidige maaiveld. Verder archeologisch onderzoek, in eender welke vorm, kan op dit terrein niet langer leiden tot enige kenniswinst.

Uiteraard dient hierbij gewezen te worden op de archeologische meldingsplicht, conform artikel 5.1.4 van het huidige decreet betreffende het onroerend erfgoed.

1.4 Conclusie

De opdrachtgever plant de realisatie van nieuwe sportinfrastructuur aan de Hundelgemsesteenweg te Ledeberg, Gent. Het terrein is gelegen onder de afrit van de B401. De vaststellingen van het oriënterend bodemonderzoek uit 2017 wijzen op een sterk verstoorde ondergrond en bodemarchief. Deze verstoring kan logischerwijs in verband gebracht worden met de aanleg van de snelwegafrit. Verder archeologisch onderzoek kan in dit geval niet langer leiden tot enige kenniswinst.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2019

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.

